

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **M. P.**, zast. Mgr. Michalem Burčkem, advokátem se sídlem V Potočkách 1537/8, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Bohemia crest s.r.o., se sídlem Čiklova 636/11, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2019, čj. MHMP 119057/2019, v řízení o kasační stížnosti stěžovatele: **Ing. Z. P.**, zast. JUDr. Jindřichem Vališem, advokátem se sídlem Opatovická 4, Praha 1, proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, čj. 11 A 67/2019-94,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Stěžovatel a osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni a žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Stěžovatel podáním ze dne 1. 8. 2019 oznámil městskému soudu, že ve smyslu § 34 s. ř. s. uplatňuje práva osoby zúčastněné na řízení o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 18 ze dne 1. 6. 2018, čj. MC18 13692/2018 OVÚR, kterým stavební úřad vyhověl žádosti osoby zúčastněné na řízení, společnosti Bohemia crest s.r.o., o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení a rozhodl tak o umístění stavby obytného domu na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. Č., ul. C., P. – Č., a současně vydal stavební povolení na uvedenou stavbu.

[2] Městský soud rozhodl, že stěžovatel není osobou zúčastněnou na řízení. Stěžovatel nebyl účastníkem řízení o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení a vydáním

žalobou napadeného rozhodnutí mu nevznikla žádná práva ani mu nebyly uloženy žádné povinnosti. Případné zrušení žalobou napadeného rozhodnutí se proto nemůže přímo dotknout žádného jeho veřejného subjektivního práva či povinnosti. Městský soud přitom nezpochyboval, že se případné zrušení napadeného rozhodnutí může promítnout do stěžovatelovy situace, jednalo by se však nanejvýš o dotčení nepřímé a o dotčení na právech soukromých.

[3] Proti usnesení městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Nejprve popsal dosavadní průběh řízení a uvedl, že si kupuje jeden z bytů v novostavbě bytového domu na ulici C. , P., stavba se však neúměrně prodlužuje, protože žalobkyně (majitelka sousední nemovitosti) brojí proti stavbě nového bytového domu i proti demolici stávajícího rodinného domu.

[4] Stěžovatel je přesvědčen, že řádně odůvodnil splnění materiální podmínky pro přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení, když uvedl: „*Své přihlášení jako vedlejšího účastníka odůvodňuji zásahem do mých práv, ke kterému by došlo v případě vyhovění žalobnímu návrhu nebo v případě, když přiznáním odkladného účinku žaloby by byla výstavba bytu prodloužena a řadu měsíců a let, a navíc by také kterékoliv z těchto rozhodnutí soudu mohlo vést ke konkurzu stavebníka a tím i k obrožení návratnosti mnou již stavebníkovi poskytnutých prostředků.*“ Z uvedeného lze podle stěžovatele jednoznačně seznat, že rozhodnutím soudu ve věci vydaného stavebního povolení mohl být zasažen přímo, neboť je na probíhající stavbě bytového domu hmotněprávně zainteresován ve vztahu ke konkrétní bytové jednotce a rezervační smlouvu se stavebníkem uzavřel na základě existence veřejnoprávního pravomocného stavebního povolení. Uzavřením rezervační smlouvy proto stěžovateli svědčí subjektivní veřejné právo, aby v rámci vydaného pravomocného stavebního povolení mohla být jeho bytová jednotka postavena.

[5] Stěžovatel namítl, že se rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2011, čj. 1 Afs 81/2010-268, týká správních deliktů a neřeší problematiku územního rozhodování a stavebního řízení. Podle stěžovatele je předmět právního vztahu jednotlivým elementem v právních vztazích stavebního práva, naopak subjekty na straně adresátů veřejné správy se mění. Stěžovatel je přesvědčen, že majitelé bytových jednotek i ti, kteří si jejich koupí zajistili rezervační smlouvou, jsou ve shodném právním postavení adresátů veřejné správy a účastníků řízení. Uzavřením rezervační smlouvy těmto osobám vzniká nejen ekonomická angažovanost ve vztahu k předmětu veřejnoprávního vztahu, ale i řada práv a povinností, které příprava koupě nemovitosti, jejího financování a následného zápisu vlastnického práva do katastru nemovitostí přináší. Vznik subjektivního veřejného práva stavby těchto osob, které nebyly účastníky původního správního řízení, nemůže v žádném případě být popírán jen proto, že do vztahu k předmětu veřejnoprávního vztahu vstoupili na základě soukromoprávního vztahu. Naopak z logických i zákonných důvodů na nové subjekty současně s uzavřením soukromoprávního vztahu subjektivní veřejné právo stavby přechází.

[6] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; též navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[7] Žalobkyně, žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti ani k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřili.

[8] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadené usnesení městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů; ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

pokračování

[9] Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. [o]sobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat. Podle § 34 odst. 4 s. ř. s. [s]oud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nespĺňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.

[10] Městský soud stěžovateli nepřiznal postavení osoby zúčastněné na řízení proto, že případné zrušení žalobou napadeného rozhodnutí se nemůže přímo dotknout jeho veřejného subjektivního práva či povinnosti. Stěžovatel je naproti tomu názoru, že v důsledku uzavření rezervační smlouvy na koupi jednoho z bytů mu svědčí veřejné subjektivní právo, aby byla jím rezervovaná bytová jednotka postavena.

[11] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že za veřejné subjektivní právo ve smyslu § 2 s. ř. s. se považuje „[p]rávo osob založené v právních normách, které umožňuje a současně chrání určité chování osoby ve vztazích k subjektům veřejné správy, přičemž směřuje k tomu, aby se veřejná správa zdržela zásahů do svobody osob, dále právo na určitou činnost či plnění ze strany veřejné správy ve prospěch určitých osob a právo podílet se na správě věcí veřejných.“ (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2004, čj. 2 As 22/2004-68). Rozdíl mezi veřejným a soukromým subjektivním právem spočívá v tom, že veřejné subjektivní právo je zaručeno či stanoveno veřejnoprávními předpisy, kdežto soukromé subjektivní právo předpisy soukromoprávními (srov. Potěšil, L., Brus, M., Hlouch, L., Rigel, F., Šimíček, V.: *Soudní řád správní: Komentář*. Praha: Leges, 2014, s. 27).

[12] Žádný veřejnoprávní předpis nezaručuje osobě, která uzavřela se stavebníkem rezervační smlouvu na koupi dosud nepostavené bytové jednotky, právo na postavení této bytové jednotky, a proto se nemůže jednat o veřejné subjektivní právo. Městský soud dospěl ke správnému závěru, podle kterého stěžovatel nemůže být zrušením žalobou napadeného rozhodnutí přímo dotčen na žádném veřejném subjektivním právu.

[13] Co se týče dotčení na soukromých právech, odkazuje Nejvyšší správní soud na rozsudek ze dne 10. 2. 2016, čj. 6 As 11/2016-27, v němž mj. konstatoval: „Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti dospěl opakovaně k závěru, že pro přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení podle § 34 odst. 1 s. ř. s. je v souladu s § 2 s. ř. s. nutné přímé dotčení na veřejných subjektivních právech. Dotčení na soukromých právech pro účely § 34 odst. 1 s. ř. s. naopak nepostačuje (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2009, čj. 2 As 44/2009 - 44, ze dne 26. června 2013, čj. 6 As 24/2013 - 42, ze dne 29. srpna 2013, čj. 8 As 136/2012 - 62, nebo ze dne 2. října 2013, čj. 6 As 94/2013 - 26) (...).“ Tyto závěry lze plně vztáhnout i na nyní projednávaný případ. Také v této věci totiž Nejvyšší správní soud nemá pochyb o tom, že se stěžovatel domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení pouze na základě údajného dotčení soukromých práv, neboť stěžovatel postavení osoby zúčastněné na řízení odůvodňoval potenciálními negativními dopady zrušení žalobou napadeného rozhodnutí do jeho soukromého života (řešení bytové potřeby jeho rodiny), je tak zřejmé, že se předestřená argumentace netýká jakéhokoliv jeho veřejného subjektivního práva.

[14] Rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2011, čj. 1 Afs 81/2010-268, se sice týká správních deliktů, obecná východiska, z nichž vyšel i městský soud v naříkaném usnesení, se však vyjadřují ke splnění materiální podmínky (přímé dotčení na veřejných subjektivních právech) pro to, aby se určitý subjekt stal osobou zúčastněnou na řízení, a jsou tak aplikovatelná i v nyní souzeném případě.

[15] Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky postavení osoby zúčastněné na řízení, jak jsou vymezeny v § 34 odst. 1 s. ř. s.; kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[16] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť po nezbytném poučení účastníků řízení a předložení spisů přikročil k meritornímu posouzení kasační stížnosti. Nadto je evidentní, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nemělo by v projednávané věci – a to i z pohledu zájmů stěžovatele – žádný rozumný smysl. Nestalo by se tím totiž, jak se snad stěžovatel mylně domnívá, že by se v důsledku přiznání odkladného účinku *ipso facto* stěžovatel zúčastněnou osobou stal; pouze by až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dále panovala stejná situace, jaká procesně v této věci byla před vydáním napadeného rozhodnutí městského soudu.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni a žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, a proto jim soud náhradu nákladů nepřiznal. Osoba zúčastněná na řízení nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť ji žádné povinnosti uloženy nebyly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně 15. října 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu